

Sygn. akt IV Ca 600/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Mariola Watemborska (spr.)

Sędziowie SO: Jolanta Deniziuk, Andrzej Jastrzębski

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Urbanowicz

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2013 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa R. I.

przeciwko D. S. (1)

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego
w Słupsku z dnia 16 października 2013r., sygn. akt III RC 669/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że pozbawia w części tytuł wykonawczy wykonalności, w postaci ugody zawartej dnia 14 lipca 2005r. przed Sądem Rejonowym w Słupsku w sprawie IV RC 189/05, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 18 lipca 2005r. co do kwoty 15 270,11 zł (piętnaście tysięcy dwieście siedemdziesiąt 11/100) złotych przyjmując, że powód R. I. uiszczył:

- 1) kwotę 581,22 zł w dniu 10.03.2006r.
- 2) kwotę 506,23 zł w dniu 04.05.2006r.
- 3) kwotę 780,28 zł w dniu 04.08.2006r.
- 4) kwotę 992,55 zł w dniu 04.09.2006r.
- 5) kwotę 1389,57 zł w dniu 12.09.2006r.
- 6) kwotę 1985,10 zł w dniu 15.09.2006r.
- 7) kwotę 794,04 zł w dniu 28.09.2006r.
- 8) kwotę 585,39 zł w dniu 04.10.2006r.
- 9) kwotę 497,89 zł w dniu 03.11.2006r.
- 10) kwotę 382,99 zł w dniu 14.11.2006r.
- 11) kwotę 419,43 zł w dniu 07.12.2006r.

- 12) kwotę 571,95 zł w dniu 23.12.2006r.
- 13) kwotę 571,95 zł w dniu 29.12.2006r.
- 14) kwotę 971,73 zł w dniu 07.03.2007r.
- 15) kwotę 992,80 zł w dniu 03.01.2009r.
- 16) kwotę 906,06 zł w dniu 07.03.2009r.
- 17) kwotę 398,20 zł w dniu 19.09.2009r.
- 18) kwotę 394,42 zł w dniu 12.11.2009r.
- 19) kwotę 797,30 zł w dniu 20.12.2009r.
- 20) kwotę 370,13 zł w dniu 01.04.2010r.
- 21) kwotę 380,88 zł w dniu 04.09.2010r.

oddalając powództwo w pozostałym zakresie;

II. oddała apelację w pozostałej części;

III. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania za I i II instancję.

Sygn. akt IV Ca 600/13

UZASADNIENIE

Powód R. I. domagał się pozbawienia tytułu wykonawczego, w postaci ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Słupsku z dnia(...)roku w sprawie (...), wykonalności co do kwoty 18.000 zł, stanowiącej sumę alimentów uiszczonych przez niego do rąk matki(...)pozwanego D. S. (2) S.. Wraz z pozwem wniósł o udzielenie zabezpieczenia, poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że po zawarciu ugody sądowej, komornik zajął jego wynagrodzenie za pracę oraz zasiłek chorobowy. Następnie powód w okresie od (...)roku do (...)roku przysyłał przekazami, lub dokonywał przelewów kwot(...)do rąk S. S. (2), które to wpłaty miały pokryć w części zobowiązanie (alimenty zaległe). Wywodził z tego, że naliczona przez komornika zaległość alimentacyjna już nie istnieje. Dodał także, że ponosi znaczną szkodę w związku z niedopełnieniem przez S. S. (2) obowiązku informowania komornika o spłacaniu wierzytelności przez powoda bezpośrednio do jej rąk.

Ustawowa przedstawicielka małoletniego pozwanego S. S. (2) – w określonym terminie – nie ustosunkowała się co do wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Postanowieniem z dnia(...)roku Sąd Rejonowy w Słupsku przychylił się do wniosku powoda i na czas trwania procesu zawiesił postępowanie egzekucyjne.

Ustawowa przedstawicielka małoletniego pozwanego – S. N. (poprzednio S. - w trakcie trwania postępowania wyszła za mąż) określiła swoje stanowisko w sprawie w toku postępowania dowodowego. Wniosła o oddalenie powództwa w całości. Podała, że przesyłane przez powoda przekazy pieniężne nie były alimentami, a pomocą finansową, o którą zwracała się do niego - z przeznaczeniem na leczenie małoletniego pozwanego i na zaspokojenie innych potrzeb np. kupno opału.

Wyrokiem z dnia (...)roku Sąd Rejonowy w Słupsku oddalił powództwo (punkt 1 sentencji) i zasądził od powoda R. I. na rzecz ustawowej przedstawicielki pozwanego S. N. kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 2 sentencji).

Powyższe orzeczenie zostało oparte na następujących ustaleniach. R. I. i S. S. (2) (obecnie N.) tworzyli związek konkubencki do (...) roku. Ze związku tego pochodzi małoletni D. I..

Ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Słupsku z dnia (...)roku w sprawie IV RC 189/05, R. I. zobowiązał się łożyć na utrzymanie małoletniego D. I. tytułem alimentów kwotę po 200 zł miesięcznie, poczynając od dnia (...)roku, płatną do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności każdej raty – do rąk matki małoletniego powoda S. S. (2). W dniu(...)roku ugodzie nadano klauzulę wykonalności.

W dniu (...)roku S. S. (2) złożyła u komornika wniosek egzekucyjny wraz z tytułem wykonawczym. Egzekucję prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w(...)– K. S. – sygnatura akt komorniczych (...). W dniu(...)roku R. I. otrzymał zawiadomienie o wszczęciu egzekucji. Przyszedł wówczas do S. N.. Pobił ją. Interweniowała policja.

W tym czasie R. I. nie płacił alimentów. Nie pracował. Był na zasiłku dla bezrobotnych. Komornik potrącił z tego zasiłku kwoty – 227,67 zł we(...) (...) roku i 66,84 zł w(...) (...) roku. Z kwot tych odpowiednio – 192,22 zł i 53,58 zł przekazano wierzycielce. Następnie R. I. został wykreślony z ewidencji osób bezrobotnych. Komornik wraz z zaświadczeniem o bezskuteczności egzekucji, złożył do O. P. (...) w D. (dalej (...)) wniosek o ustalenie prawa do zaliczki alimentacyjnej. Powód na przełomie (...)roku przebywał w P.. Podjął tam zatrudnienie. Pracował bez umowy. Nie informował komornika o podjęciu zatrudnienia. Gdy przyjeżdżał do (...) (miejsce zamieszkania pozwanego), przywoził małoletniemu słodycze, odzież i prezenty. Jak podał – przekazywał „od czasu do czasu” pieniądze S. N., ale nie posiada pokwitowań odbioru pieniędzy za ten okres.

Decyzją (...) z dnia(...)roku S. N. przyznano zaliczkę alimentacyjną na małoletniego D. I. w wysokości 200 zł miesięcznie, poczynając od dnia (...)roku, a(...)było to świadczenie z (...), w takiej samej wysokości. Świadczenie to wypłacane było do(...), tj. aż do momentu zawiadomienia (...) przez komornika o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego.

R. I. w(...) (...)wyjechał do pracy do (...) Początkowo pracował bez umowy, dopiero od(...) (...)roku była to legalna praca. Nie zgłosił tego faktu komornikowi. Jak podał – nie miał z nim żadnego kontaktu. W tym czasie sporadycznie dzwonił do S. N.. W czasie rozmów matka małoletniego pozwanego sygnalizowała powodowi oraz prosiła go o pomoc finansową w leczeniu małoletniego D., dojazdach do A. M.w G.,r.syna, a także przy zakupie opału. Informowała go o konieczności oczekiwania w długich kolejkach do lekarzy o problemach zdrowotnych syna – (...). Powód spełniał prośby. Pieniądze przesyłał przekazami za pośrednictwem (...) U.. Przekazy nie zawierają adnotacji, z jakiego tytułu są przesyłane. W okresie od (...) (...)roku do (...) (...)roku powód przesłał łącznie 24 przekazy pieniężne na łączną kwotę 4.720 euro, co w przeliczeniu na walutę polską, wynosiło łącznie 18.868,25 zł. Trzy z tych przekazów, tj. z dnia (...)roku, (...)roku i(...)roku na łączną kwotę 850 euro, tj. 3.352,32 zł adresowane były na J. L. – faktycznie Ł. – siostrę powoda, która – jak podał powód – za przesłane pieniądze miała kupić jakieś rzeczy synowi powoda i przekazać matce małoletniego. S. N. tych okoliczności nie potwierdziła.

R. I. pytał S. N., na co wydaje przesyłane pieniądze. Za każdym razem uzyskiwał odpowiedź, że na leczenie D. i „na jego potrzeby”.

Powód, w okresie kiedy przebywał za granicą wiedział o tym, że S. N. pobiera świadczenie alimentacyjne z F. A.

Nie informował komornika, ani O. P. (...) o przesyłanych S. N. (wówczas S.) przekazach pieniężnych.

W dniu (...)roku R. I. wrócił z (...). Zamieszkał ze swoją konkubiną w miejscowości N.. Nie był u komornika, ani w O. P. (...) w D.. Nie informował o przesłanych z(...)pieniądkach. W (...) (...)roku podjął zatrudnienie w firmie (...) z siedzibą w W., ale pracę wykonywał na terenie (...). Nie zgłaszał tego faktu organowi egzekucyjnemu, ale komornik

ustalił to we własnym zakresie i zajął rachunek bankowy powoda – w tym środki na nim zgromadzone w kwocie 3 388,24 zł. W (...) (...) roku R. I. został zatrzymany przez policję w związku ze skazaniem za niewykonanie nałożonych przez sąd obowiązków. Karę odbywał w (...), przy czym miał obowiązek podjęcia pracy. Podjął ją na 1/2 etatu od (...) (...) roku w firmie (...) Sp. z o.o. w L.. Pracował do (...) (...) roku. Zwolnił się z pracy niezwłocznie po odbyciu kary – w ostatnim dniu jej odbywania. Z uwagi na niski wykazywany dochód, jaki osiągał, komornik nie egzekwował należności alimentacyjnych. Od(...) (...) roku powód uruchomił działalność(...) – świadczy usługi na rzecz firmy (...), zajmującej się (...). W międzyczasie egzekucja alimentów została już zawieszona – zgodnie z zabezpieczającym postanowieniem Sądu.

Powód, wraz z odpisem postanowienia zabezpieczającego udał się najpierw do (...), a później do komornika. Od M. K. – pracownika placówki – oczekiwał wyjaśnienia przyczyn dalszego informowania go o stanie zadłużenia, wzywania do placówki, celem uiszczenia należności alimentacyjnej, czy ustalenia swojej sytuacji majątkowej. Podnosił, że ma nadpłatę w alimentach, że przelewy, które dokonywał na rzecz S. N., traktował jak alimenty na syna. Domagał się wyjaśnienia powodów dalszego wypłacania świadczenia alimentacyjnego, wobec wydanego postanowienia o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego. Był wulgarny, ubliżał.

Strony odmiennie wskazują na okoliczności zaliczania sum przekazów przesyłanych S. N. przez powoda.

Powód podał, że „zawsze mówił, że są to pieniądze na D.” uwzględniające alimenty.

Matka małoletniego pozwanego utrzymywała, „że powód nigdy nie powiedział, że są to alimenty na D.”, a jedynie pomoc finansowa związana z bieżącymi kosztami leczenia syna.

Z zeznań H. D. (siostry S. N.), która była świadkiem rozmów telefonicznych powoda i matki małoletniego pozwanego (rozmowy były prowadzone za pośrednictwem telefonu z opcją głośnomówiącą), wynika, że powód nie odmawiał S. N. dodatkowych środków finansowych na (...). Nie stwierdził także, że przesyłane pieniądze traktuje jak alimenty, a tylko jak pomoc dla S. N..

S. N. nie informowała komornika o otrzymywanych od powoda przekazach pieniężnych. Natomiast – jak podała – informowała o tym ustnie pracownika (...) (M. K.). M. K. tego nie potwierdziła.

Małoletni D. I. ma (...). Jest (...) od urodzenia. Cierpi na (...). Ma także (...) (...). Wymaga (...) podlega stałej kontroli w poradni (...). Ma orzeczenie o potrzebie (...). W roku (...) przebywał na kilkudniowych obserwacjach w Klinice (...) na A. M. w G.. Nadal jest pod opieką tej kliniki. Dotychczas wizyty kontrolne odbywały się co 2 miesiące. S. N. w tym celu wynajmowała samochód na wyjazd do G.. Stanowiło to wydatek 300 zł. W 2008 roku małoletni korzystał z(...)

Pozwany ma świadomość konieczności stałej (...) syna. Wiedział o jego badaniach. W czasie zatrudnienia w (...), proponował S. N. przyjazd małoletniego do (...) i objęcie go (...) na terenie tego kraju.

R. I. od (...) (...) roku wywiązuje się ze swojego obowiązku alimentacyjnego. Alimenty przesyła przekazem pocztowym. Czyni to jednak zazwyczaj z kilku – kilkunastodniowym opóźnieniem – jak podał – z uwagi na pracę w (...) do późnych godzin wieczornych. Dołączył kserokopie przekazów pocztowych, dokumentujących wpłaty alimentów do (...) (...) roku. W dniu (...) roku u komornika wpłacił kwotę 150 zł.

R. I. nie płacił zasądzonych alimentów w okresie (...) (...) roku, (...) roku – (...) (...) roku, (...) (...) roku, (...) (...) roku, (...) (...) roku – (...) (...) roku, (...) (...) roku, (...) (...) roku, (...) (...) roku, (...) (...) roku, (...) (...) roku – (...) (...) roku, a także w miesiącach (...) (...) roku, (...) (...) roku i (...) (...) roku.

Z ostatniej informacji komornika wynika, że na dzień (...) (...) roku powód zalegał z alimentami na rzecz wierzyciela w wysokości 3.714,66 zł. Odsetki stanowiły kwotę 1.155,28 zł. Nadto posiadał zaległość na rzecz F. A. – 7.884,45 zł, a zaległa zaliczka alimentacyjna wynosiła 7.560 zł.

W pierwszej kolejności Sąd I instancji zauważył, że podstawę prawną powództwa stanowi art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Wskazał, że w przedmiotowej sprawie powód podnosił, iż zobowiązanie (alimenty zaległe) wobec pozwanego D. I. zostało wykonane przez niego wykonane, na skutek dokonania wpłat przekazami pieniężnymi (...) U..

Sąd Rejonowy podkreślił, iż dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotnym jest to, jak kwoty przekazywane przez R. I. na rachunek bankowy matki małoletniego powoda były przez strony zaliczane.

Jego zdaniem zgromadzony materiał dowodowy, w tym także zeznania powoda świadczą o tym, że kwoty przekazów były w istocie odzewem na prośbę S. N. (wcześniej S.) o – niezależną od alimentów – pomoc finansową na rzecz(...), wyjazdów do(...)w G. małoletniego D. S. (1), a także na inne cele – np. opał na zimę. Środki te zostały przeznaczone na aktualne wówczas potrzeby małoletniego. Powód doskonale orientował się i nadal orientuje w tym, że małoletni syn jest(...), podlega stałym badaniom i wymaga stałej (...) oraz, że jego sytuacja zdrowotna wymaga wysokich nakładów finansowych. Sam to w swoich zeznaniach przyznał. Przesyłając przekazy pieniężne, powód znacząco przyczynił się do poprawy – a co najmniej nie pogorszenia się – stanu zdrowia swojego syna i to w okresie, kiedy ten wymagał intensywnego(...)i (...). Czynił to na prośbę S. S. (2) (obecnie N.). Powód miał możliwość poinformowania o bieżących wpłatach zarówno komornika, jak i (...). Miał ku temu nieograniczone możliwości, chociażby poprzez przesyłanie powyższym instytucjom kserokopii zleconych przekazów pieniężnych. Z akt komorniczych (...) (k. 3) wynika jednoznacznie, że zawiadomienie o wszczęciu egzekucji – zawierające szczegółowe dane o nadsyłającym (organie egzekucyjnym) wraz z adresem i numerem telefonu – R. I. odebrał osobiście w dniu (...) roku.

Sąd I instancji zauważył, że zeznania powoda, co do sposobu zaliczania przesyłanych sum przekazów pieniężnych stoją w sprzeczności z zeznaniami S. N.. Te pierwsze w świetle zebranego materiału dowodowego uznał za subiektywne twierdzenia powoda. Drugie zaś - dodatkowo poparte zeznaniami H. D. (świadka rozmów S. N. z powodem) - wiarygodne.

Sąd Rejonowy w dalszej kolejności wskazał, że nominalna wysokość wpłat powoda na rzecz małoletniego pozwanego, za okres objęty tytułem wykonawczym tj. od dnia(...) (...) roku (zgodnie z treścią ugody) do stanu rzeczy w chwili orzekania, tj. do dnia(...) (...) roku, wyniosła 21.254,17 zł. Wyjaśnił przy tym, że R. I. nie zdołał udowodnić, że kwota 850 euro, tj. 3.352,32 zł stanowiąca wpłaty dla J. Ł. (siostry powoda) była faktycznie przekazana na rzecz małoletniego D.. Łączna suma należności alimentacyjnych za okres objęty tytułem wykonawczym wynieść zaś powinna 20.329,03 zł.

Sąd podkreślił, że nadwyżka wpłat powoda w stosunku do wysokości należności (925,14 zł), a także fakt, iż zdecydowana większość z nich przypadła na (...) rok, kiedy to sytuacja zdrowotna małoletniego D. I. wymagała szczególnych nakładów finansowych, świadczy o ich dobrowolności i uwzględnieniu prośb S. N. o udzielenie pomocy finansowej

W ocenie Sądu, powód nie wykazał, aby przekazane środki pieniężne stanowiły realizację ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego. Wręcz przeciwnie, zachowanie powoda związane z prowadzoną egzekucją komorniczą i wypłatami świadczeń z F. A., świadczą o tym, że godził się z tym, aby matka dziecka nadal pobierała na nie świadczenia socjalne, a jego zadłużenie wobec F. A. wzrastało. Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy powództwo oddalił.

Na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzono od powoda R. I. na rzecz ustawowej przedstawicielki małoletniego pozwanego – S. N. kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powód zaskarżył powyższe orzeczenie apelacją domagając się jego zmiany poprzez uwzględnienie powództwa, ewentualnie jego uchylecia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Skarżonemu orzeczeniu zarzucił:

- nieważność postępowania wynikająca z naruszenia art. 98 § 2 i 3 k.r.o. w zw. z art. 379 pkt 2 k.p.c., poprzez przeprowadzenie postępowania sądowego, w którym małoletni D. S. (1) reprezentowany był przez matkę, mimo iż sprawa dotyczyła ugody zawartej przez nią w dniu(...) roku;

- naruszenie art. 354 § 1 w zw. z art. 451 k.c. i art. 65 k.c., poprzez uznanie, iż R. I. dokonywał wpłat na doraźne cele wskazane przez matkę pozwanego, podczas gdy jego zamiarem było zadośćuczynienie obowiązkom alimentacyjnym;
- błędne uznanie, że powód nie wskazał okresu za jaki żąda pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, ograniczając się jedynie do określenia kwoty żądania (18.000 zł), podczas gdy strona powodowa wykazała okresy za jakie żąda pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności przedstawiając konkretne przelewy;
- naruszenie art. 231 k.p.c., poprzez domniemanie, że brak stwierdzenia tytułu przekazywanych kwot, tożsamy jest z przekazywaniem pieniędzy na inny cel aniżeli alimenty dla syna;
- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zakresie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w tym w szczególności wyjaśnień stron i zeznań świadka H. D.;
- nieorzeczenie o roszczeniu powoda wobec S. N..

Strona pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie w przeważającej części.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że mają na uwadze treść art. 382 k.p.c., sąd II instancji ma nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1998 r., II CKN 704/97 - za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex). Sąd II instancji nie ogranicza się zatem tylko do kontroli sądu I instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a rozważając wyniki postępowania przed sądem I instancji, władny jest ocenić je samoistnie. Postępowanie apelacyjne jest więc przedłużeniem procesu przeprowadzonego przez pierwszą instancję, co oznacza, że nie toczy się on na nowo.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi rozpoznającemu apelację na konstatację, że zarówno dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia stanu faktycznego, jak i oparte na nich rozstrzygnięcie w przedmiocie zgłoszonego przez powoda żądania nie były prawidłowe.

Zważyć należy, że strona powodowa oparła apelację w szczególności na zarzucie naruszenia prawa procesowego i dokonaniu przez Sąd I instancji niewłaściwej, tj. dowolnej i wybiórczej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji nieuzasadnionym uwzględnieniu zawartego w pozwie żądania.

Należy mieć na uwadze, iż - zgodnie z treścią wyrażającego obowiązującą w polskiej procedurze cywilnej zasadą swobodnej oceny dowodów art. 233 § 1 k.p.c., który stanowi, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału - swobodna ocena dowodów odnosi się do wyboru określonych środków dowodowych i do sposobu ich przeprowadzenia. Mają być one ocenione konkretnie i w związku z całym zebrany materiał dowodowy. Jest to podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądnictwa, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (orzeczenie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1996 r., II CRN 173/95, nie publ.). W orzeczeniu z 10 czerwca 1999 roku, wydanym w sprawie II UKN 685/98 (OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 655) Sąd Najwyższy stwierdził, że normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

Jednocześnie przysługujące sądowi prawo swobodnej oceny dowodów musi być tak stosowane, aby prawidłowość jego realizacji mogła być sprawdzona w toku instancji. Dlatego skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/00; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex).

Zdaniem Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy – wbrew stanowisku Sądu I instancji - wskazuje, iż powód R. I., przekazując matce pozwanego kwoty pieniężne potwierdzone załączonymi do pozwu dokumentami, w istocie dokonywał spłaty - wynikającego z zaopatrzonej w klauzulę wykonalności ugody sądowej - zobowiązania alimentacyjnego względem syna.

W tym miejscu należy wyjaśnić, iż poza sporem pozostaje fakt, iż powód w latach (...)przekazał przedstawicielce ustawowej małoletniego D. S. (2) S. (obecnie N.) - kilkanaście tysięcy złotych. Kwestią sporną pozostawała podstawa prawna owych świadczeń. Skarżący twierdził, iż przekazywane kwoty stanowiły realizację świadczenia alimentacyjnego, do jakiego był zobowiązany na podstawie opisanego wyżej tytułu wykonawczego. Strona pozwana tymczasem sugerowała, iż przekazywane kwoty stanowiły odrębne od ustalonych ugoda sądową z dnia(...)roku świadczenia na rzecz małoletniego D.. Były przy tym bezpośrednio związane z koniecznością pokrycia kosztów jego (...), a także zapewnienia odpowiednich warunków do życia (m.in. zakup opału).

W ocenie Sądu Okręgowego nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, który przychylił się do twierdzeń matki małoletniego pozwanego. W pierwszej kolejności zauważyć bowiem należy, że okoliczność, iż w treści formularzy przekazów pieniężnych, R. I. nie oznaczał tytułu żadanego ze świadczeń, jako „alimenty”, nie przesądza jeszcze o ich niealimentacyjnym charakterze i braku jakiegokolwiek związku z realizacją opisaną wyżej ugody. W takiej sytuacji należało ustalić, czy w omawianym okresie istniały jeszcze inne tytuły wykonawcze, kreujące zobowiązania pieniężne powoda wobec pozwanego lub jego matki. W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego zasadnym było wykluczenie istnienia odrębnych zobowiązań na linii powód – pozwany czy też powód – matka pozwanego. Co więcej, pośrednio potwierdziła to strona pozwana, forsując tezę o dobrowolności świadczeń powoda.

Zdaniem Sądu II instancji, mając na względzie okoliczności rozpoznawanej sprawy, a także kierując się doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego rozumowania, należy uznać, iż przekazywane przez R. I. na rzecz małoletniego D. S. (1) stanowiły realizację obowiązku alimentacyjnego wynikającego z zaopatrzonej w klauzulę wykonalności ugody, zawartej przed Sądem Rejonowym w Słupsku w dniu (...)roku w sprawie(...). Trudno bowiem przypuszczać, by zobowiązany do alimentacji, mając świadomość toczącego się przeciwko niemu w tym zakresie postępowania egzekucyjnego, nie realizował go, narażając się nie tylko na dodatkowe koszty i odsetki, ale również odpowiedzialność karną, a przy tym w pełni świadomie przekazywał uprawnionemu do alimentacji środki pieniężne bez jakiegokolwiek podstawy przysporzenia kierując się względami humanitaryzmu.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

W rozpoznawanej sprawie powód wykazał, że w ramach ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego, stwierdzonego tytułem wykonawczym w postaci zaopatrzonej w klauzulę wykonalności ugody sądowej z dnia(...)roku przekazał na rzecz małoletniego D. S. (1) następujące kwoty:

- w dniu(...)- 581,22 zł;

- w dniu (...)roku – 506,23 zł;
- w dniu(...)roku - 780,28 zł;
- w dniu (...)roku – 992,55 zł;
- w dniu (...)roku – 1.389,57 zł;
- w dniu(...)roku – 1.985,10 zł;
- w dniu(...)roku – 794,04 zł;
- w dniu(...)roku – 585,39 zł;
- w dniu (...)roku – 497,89 zł;
- w dniu(...)roku – 382,99 zł;
- w dniu(...)roku – 419,43 zł;
- w dniu(...)roku – 571,95 zł;
- w dniu (...)roku – 571,95 zł;
- w dniu(...) roku – 971,73 zł;
- w dniu (...)roku – 992,80 zł;
- w dniu(...)roku – 906,06 zł;
- w dniu (...)roku – 398,20 zł;
- w dniu(...)roku – 394,42 zł;
- w dniu (...)roku – 797,30 zł;
- w dniu (...)roku – 370,13 zł;
- w dniu(...)roku – 380,88 zł.

Łącznie w ramach 21 przekazów pocztowych pozwany otrzymał kwotę 15.270,11 zł.

Oznacza to, że wobec częściowego spełnienia świadczenia, zobowiązanie wynikające z opisanego wyżej tytułu wykonawczego w tym zakresie wygasło. W konsekwencji żądanie powoda należało uwzględnić w zakresie kwoty 15.270,11 zł, mając jednocześnie na uwadze wysokość i terminy poszczególnych świadczeń pieniężnych otrzymanych przez pozwanego.

Z tego też względu Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że tytuł wykonawczy w postaci ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Słupsku w dniu(...)roku w sprawie (...), zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia (...)roku, pozbawił wykonalności co do kwoty 15.270.11 zł (punkt 1 sentencji).

Wyjaśnienia wymaga, że przekazy z dnia(...)roku na kwotę 855,02 zł z dnia (...)roku na kwotę 587,70 zł oraz z dnia (...)roku na kwotę 1.909,60 zł adresowane były na J. Ł. – siostrę powoda. Strona powodowa, poza gołosłownym stwierdzeniem, że były przeznaczone dla małoletniego pozwanego, nie wykazała, iż faktycznie dotarły one do D. S.

(1). Stąd też suma wymienionych przekazów pieniężnych nie mogła zostać uwzględniona w ramach rozpoznawanego powództwa.

Pozostałe zarzuty podniesione w apelacji Sąd II instancji uznał za chybione w szczególności za chybiony.

W konsekwencji, na podstawie art. 385 k.p.c., apelacja została oddalona w pozostałym zakresie (punkt 2 sentencji).

O kosztach postępowania przed Sądami I i II instancji orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. (punkt 3 sentencji), mając na uwadze stan zdrowia, sytuację majątkową pozwanego oraz fakt, iż przedmiotem postępowania były de facto świadczenia alimentacyjne.